

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Prelazak na računovodstvo 'u oblaku': za ili protiv?

"Ljudi lakše prebole ako im oduzmete novac nego iluzije."

- Tennessee Williams

Suština problema prelaska na računovodstvo 'u oblaku' je u iluziji da je trenutno stanje i način rada jedino moguće, ispravno i poželjno rješenje. Finansijske i druge pogodnosti samo su početak razbijanja iluzije o nepromjenljivosti, kao uspješnom rješenju za kontinuirani napredak poslovanja. U tim okolnostima, iluzija postaje osnovno sredstvo zagovornika koji se protive prelasku na računovodstvo 'u oblaku'. U tekstu [Šta \(ni\)je poslovanje 'u oblaku'?](#) prezentirane su generalne informacije o poslovanju 'u oblaku', a ne samo za prelazak na računovodstvo 'u oblaku'. Kao razrada teme, svrha ovog teksta je razmatranje aspekata: za i protiv prelaska na računovodstvo 'u oblaku'.

Računovođa² vodi brigu o tome da se finansijski poslovi u poduzeću obavljaju u skladu s važećim pravilnicima, standardima i zakonskim propisima. Sastavlja bilance, računovodstvene izvještaje i dr. Tijekom školovanja računovođa stječe brojna praktična znanja, kao što su evidentiranje poslovnih dokumenata, obrada podataka i sastavljanje izvještaja, izračunavanje osnovnih statističkih pokazatelja, itd. Od računovođe se zahtijeva sposobnost logičko-analičkog mišljenja, osobito pri analiziranju finansijskih informacija. Računovođe se zapošljavaju u velikim, srednjim i malim poduzećima u privatnom ili državnom vlasništvu. Neki od njih otvaraju i vlastite računovodstvene servise.

Definicija opisa poslova računovođe nije slučajno izabrana. U većini slučajeva u praksi poslovi računovođe i njegove nadležnosti su definirane na opisani način. U tim okolnostima postavljaju se kao logična i slijedeća pitanja: Ko u preduzeću donosi odluku o prelasku na računovodstvo 'u oblaku'? Da li strateški menadžer može i treba bolje poznavati prednosti računovodstva 'u oblaku' u odnosu na računovođu? Šta se dešava ako strateški menadžer i računovođa imaju kontra argumentaciju: jedna strana je ZA, a druga strana je PROTIV prelaska na računovodstvo 'u oblaku'?

Računovodstvo 'u oblaku' se kao i svaka nova usluga na tržištu suočava sa brojnim poteškoćama. Trenutni i budući računovođe nisu dovoljno upoznati sa prednostima računovodstva 'u oblaku'. Nedostatak znanja i strah od promjena ili nepoznatog su najčešće prijetnje usvajanju i praktičnoj primjeni prednosti računovodstva 'u oblaku'. Povjerenje potrebno za primjenu računovodstva 'u oblaku' je na relativno niskom nivou, kod računovođa, za koje to predstavlja poslovni rizik sa kojim se ne žele suočiti, te zato izostaje u većem obimu primjena ovih softverskih alata u praksi.

Kako bi se slične situacije iz prakse približile donosiocima odluka, u narednim redovima su prezentirane prednosti i nedostaci računovodstva 'u oblaku', sa kojima strateški menadžeri i računovođe trebaju biti

¹ SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za sliku: <https://pixabay.com/en/tablet-cloud-memory-disk-space-1616462/>

² Izvor: <https://e-usmjeravanje.hzz.hr/racunovodja>

softconsulting

upoznati, prije donošenja konačne odluke za prelazak na [računovodstvo 'u oblaku'](#) ili nastavak primjene [tradicionalnog \(on-premise\)](#) računovodstva.

Argumentacija **ZA primjenu računovodstva 'u oblaku'** je u slijedećim prednostima:

- korisnik softverskom paketu pristupa sa udaljene lokacije, iz drugoga mjesta, grada ili države odnosno korisnik nema potrebu da na njegovom PC-u (ili drugom uređaju) bude instaliran softver,
- dostupnost, lakoća i brzina upravljanja podacima omogućava jednostavniji način rada (dislociranog) suradničkog tima,
- pristupačnost, brzina i način obrade podataka sa ciljem efikasnije upotrebe vremenskih i drugih resursa preduzeća,
- smanjenje rizika od uništenja podataka i općenita sigurnost sistema, jer postoje specijalizovani IT stručnjaci koji pružaju ove usluge,
- niži inicijalni troškovi kapitalnih ulaganja u softver, licence, servere itd.

Osnovna argumentacija **PROTIV primjene računovodstva 'u oblaku'** je u slijedećim nedostacima:

- rizik vlasništva: softver, hadrver tj. serveri i njihovo održavanje izmješteni 'u oblaku' tj. predstavljaju vlasništvo trećih lica, a ne preduzeća koje je samo iznajmljivač usluga,
- sigurnosni rizik: sve informacije se nalaze na serverima koji nisu u vlasništvu preduzeća,
- smanjenje kontrole nad računovodstvenim softverom, kojim u potpunosti upravlja pružalac usluga,
- 'ovisnost' o o pružatelju usluga računovodstvenog rješenja 'u oblaku' i data centra,
- neadekvatna, spora ili loša internetska povezanost potrebna za online real time način rada i pristup podacima 'u oblaku'.

Pri argumentaciji ZA i PROTIV primjene računovodstva 'u oblaku' mogu se posmatrati i drugi aspekti poslovanja odnosno detaljnije razmotriti svaki od navedenih argumenata, ali i posmatrati ostali potencijalni rizici implementacije npr. nove verzije softvera potrebnog za tradicionalno (on-premis) računovodstvo u odnosu na računovodstvo 'u oblaku' i sl.

Sušтина argumentacije ZA i PROTIV primjene računovodstva 'u oblaku' trebala bi se posmatrati prvenstveno sa aspekta **trenutne organizacije računovodstvene funkcije** u preduzeću i **rješavanja aktualnih „problema“** sa kojim se suočava preduzeće. Ukoliko se promjenom postojećeg načina rada u preduzeću može postići više pozitivnih rezultata u odnosu na eventualnu mogućnost nastanak potencijalnih rizika, preduzeće bi trebalo donijeti odluku o prelasku na računovodstvo 'u oblaku', uz istovremeno kreiranje plana mjera za prevenciju nastanka potencijalnih rizika. U suprotnom, prijeći na novi način rada, bez istovremenog unapređenja računovodstvene funkcije i djelatnosti nema naročito smisla, svrhe i finansijske opravdanosti za preduzeće.

Računovođe po svojoj primarnoj funkciji vode brigu da se finansijski poslovi u preduzeću obavljaju racionalno i efikasno. Odbijati saznati ili svjesno biti neinformiran o prednostima i nedostacima računovodstva 'u oblaku' i na tome graditi argumentaciju PROTIV njegove primjene odnosno uskratiti povjerenje pružiocima ovih usluga nije racionalno rješenje za preduzeće. Educirati se o načinu savladavanja potencijalnih rizika npr. primjene računovodstva 'u oblaku' i stjecati nove vještine i praktična znanja potrebna za njegovu primjenu osnov su za racionalno poslovno odlučivanje.

U zaključku koristim primjer bankarskih usluga³ i želim postaviti par pitanja strateškom menadžmentu i računovođama: Ako se bankarima poslovanje 'u oblaku' isplati, zašto se računovodstvo 'u oblaku' ne bi isplatilo i Vama? Ako bankari imaju povjerenje u sigurnost pružaoca usluga 'u oblaku', zašto i Vi ne biste imali povjerenje u sigurnost pružaoca usluga računovodstva 'u oblaku'?

---

3 Op.a. e-bankarstvo.